

Nr. 17. / 06.08.2018

INSTRUCȚIUNE

privind utilizarea *Metodologiei de cuantificare a valorii unor modificări contractuale în aplicarea Ordinului ministrului delegat pentru fonduri europene nr. 6906/23.11.2017 pentru aprobarea Instrucțiunii privind preluarea și adaptarea în cadrul POIM a unor instrucțiuni emise în cadrul POS Mediu 2007 - 2013, cu modificările și completările ulterioare*

Având în vedere:

- Instrucțiunea ANAP nr. 1/2016 privind modificarea contractului de achiziție publică în cursul perioadei sale de valabilitate și încadrarea acestor modificări ca fiind substanțiale sau nesubstanțiale,
- Instrucțiunea ANAP nr. 3/2017 privind modificările contractului de achiziție publică/contractului de achiziție sectorială/acordului-cadru și încadrarea acestor modificări ca fiind substanțiale sau nesubstanțiale
- Ordinul ministrului delegat pentru fonduri europene nr. 6906/23.11.2017 pentru aprobarea Instrucțiunii privind preluarea și adaptarea în cadrul POIM a unor instrucțiuni emise în cadrul POS Mediu 2007 - 2013 cu modificările și completările ulterioare, precum și
- Importanța asigurării unui sistem unitar de gestionare a modificărilor contractuale,

Directorul General al Autorității de Management pentru Programul Operațional Infrastructura Mare emite următoarea

INSTRUCȚIUNE

1. În cadrul contractelor de finanțare aferente axelor 3-8 POIM, atunci când inițiază modificări contractuale în aplicarea Ordinului ministrului delegat pentru fonduri europene nr. 6906/23.11.2017 pentru aprobarea Instrucțiunii privind preluarea și adaptarea în cadrul POIM a unor instrucțiuni emise în cadrul POS Mediu 2007 - 2013, cu modificările și completările ulterioare, Beneficiarii au obligația de a analiza și documenta impactul unei modificări contractuale, utilizând *Metodologia de cuantificare a valorii unor modificări contractuale* anexată.
2. Prezenta Instrucțiune intră în vigoare de la data aprobării.

Șeful Autorității de Management pentru POIM

DIRECTOR GENERAL

Cătălin GHERAN

Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Infrastructura Mare
Calea Șerban Vodă, nr. 30-32, Sector 4, București
Tel.: +4021.30.06.250
Fax: +4021.31.60.778
secretariat.dgpim@fonduri-ue.ro
www.fonduri-ue.ro

Metodologie de cuantificare a valorii unor modificări contractuale

Cuprins

1. Scop și aspecte generale.....	1
2. Metoda generală	2
3. Stabilirea ratei dobânzii	2
4. Exemplu 1: scurtarea termenului de plată	3
5. Exemplu 2: introducerea unor plăți aferente unor materiale sau echipamente aduse pe șantier.....	4
6. Exemplu 3: reducerea sau eliminarea unor valori minime pentru situații de lucrări / certificate de lucrări / facturi	5
6. Exemplu 4: plata unor sume contra furnizării unei garanții bancare.....	6
7. Metodologie generală	8
Anexa 1: Date privind rate dobânzii	9

1. Scop și aspecte generale

Prezenta metodologie se aplică doar în cazul în care beneficiarul inițiază o procedură de modificare a contractului inițial, având ca scop facilitarea cuantificării monetare a modificărilor contractuale care vizează o schimbare a graficului de plăți, fără a afecta valoarea totală a contractului. Asemenea modificări includ, fără a fi limitate la, următoarele:

- scurtarea termenelor maxime de plată,
- introducerea unor plăți aferente unor materiale sau echipamente aduse pe șantier,
- reducerea sau eliminarea unor valori minime pentru situații de lucrări / certificate de lucrări / facturi,
- plata unor sume contra furnizării unei garanții bancare.

Astfel, prezenta metodologie nu este aplicabilă cazurilor în care beneficiarul execută plăți întocmai cu prevederile contractului inițial, indiferent de termenul la care se efectuează plata dar cu condiția încadrării în termenul maxim prevăzut în contract, deoarece în această situație nu este promovată o modificare a contractului, astfel cum prevede *Ordinul ministrului delegat pentru fonduri europene nr. 6906/23.11.2017 pentru aprobarea Instrucțiunii privind preluarea și adaptarea în cadrul POIM a unor instrucțiuni emise în cadrul POS Mediu 2007 - 2013, cu modificările și completările ulterioare.*

Elementul comun al tuturor acestor modificări contractuale este următorul: ca urmare a modificării contractului inițial, contractantul primește o sumă de bani mai repede decât era prevăzut în conformitate cu condițiile contractuale inițiale. În total, contractantul nu primește mai mulți bani, dar primește o parte mai repede decât prevăzut. Astfel, se creează

un avantaj economic în favoarea contractantului. Valoarea modificării contractuale, exprimată în termeni monetari, este valoarea acestui avantaj economic.

Dacă este efectuată astăzi o plată în valoare de 100 de lei care ar fi trebuit, în conformitate cu prevederile contractuale inițiale, se fie efectuată peste un an, avantajul economic pentru contractant este că va beneficia de suma de 100 de lei cu un an mai devreme decât inițial prevăzut. Astfel, contractantul va putea obține o dobândă pentru această sumă. Mai realist, contractantul nu va mai trebui să se împrumute cu această sumă timp de un an. Avantajul economic care a fost generat de modificarea contractuală constă în dobânda pe care nu o va mai plăti contractantul. În exemplul dat mai sus, presupunând un cost al creditului respectiv o dobândă de 10% anual, avantajul economic este de $100 \text{ lei} \times 10\% \text{ dobândă} = 10 \text{ lei}$. Primând suma de 100 de lei astăzi, contractantul nu mai este nevoit să se împrumute și va face o economie de 10 lei.

2. Metoda generală

În conformitate cu prevederile Ordinului ministrului delegat pentru fonduri europene nr. 6906/2017 cu completările și modificările ulterioare, valoarea modificării va fi considerată a fi îmbunătățirea fluxului de numerar al operatorului economic, valorificată la rata dobânzii de referință a Băncii Naționale a României valabilă în ziua inițierii procedurii de atribuire (cum ar fi publicarea anunțului de participare) la care se adaugă opt (8) puncte procentuale.

Astfel, metoda generală de cuantificare este următoarea:

Se va identifica îmbunătățirea fluxului de numerar, respectiv sumele de bani plătite mai repede decât inițial prevăzut luând în considerare și alte elemente dacă este cazul și perioadele de timp aferente.

Se vor valorifica aceste sume, pentru perioadele de timp aferente, utilizând dobânda reprezentativă pentru costul creditului evitat.

3. Stabilirea ratei dobânzii

O problemă specifică este de a determina costul creditului, respectiv dobânda reprezentativă.

Această dobândă este rata de referință (rata dobânzii de politică monetară) a Băncii Naționale a României valabilă în ziua inițierii procedurii de atribuire (cum ar fi publicarea anunțului de participare) la care se adaugă opt (8) puncte procentuale.

Această dobândă corespunde cu o estimare prudentă a costului creditului valabil la momentul elaborării ofertelor. O abordare prudentă înseamnă că se va considera un cost al creditului evitat ușor mai mare decât costul mediu al creditului în perioada respectivă, astfel încât riscul de a subestima valoarea modificării, care ar putea genera o nerespectare a regulilor de achiziții publice, să fie minimizat.

Concret, se va identifica data inițierii procedurii de atribuire.

Pentru a identifica dobânda valabilă la data respectivă, se va descărca din baza de date interactivă a BNR setul adecvat de date, după cum urmează:

1. se accesează site-ul BNR la <http://www.bnr.ro/Baza-de-date-interactiva-604.aspx>
2. se selectează:
  - piețe financiare
  - piața monetară interbancară
  - ratele dobânzilor BNR
  - după data valabilității
  - rata dobânzii de politică monetară

3. se "generează statistica"
4. se citește dobânda valabilă la data identificată.

În exemplul prezentat în anexa 1, cu o dată de publicare a anunțului de participare pe 01.01.2016, rata dobânzii de luat în considerare este $1,75 + 8 = 9,75\%$ anual.

Pentru transformarea ratei dobânzii anuale în rată lunară, se aplică următoarea formulă:
 Rata lunară = $(1 + \text{rata anuală})^{(1 / 12)} - 1$.

Reluând exemplul prezentat mai sus, rata lunară corespunzând cu 9,75% anual este :
 $(1 + 9,75\%)^{(1/12)} - 1 = 0,007783 = 0,7783\%$.

4. Exemplu 1: scurtarea termenului maxim de plată

Este considerat următorul exemplu: modificarea constă în scurtarea termenului maxim de plată de la 90 de zile la 60 de zile calendaristice de la transmiterea de către antreprenor a situației de lucrări.

Graficul de plăți actualizat înainte de aprobarea modificării este următorul:

Luna plății	02/2018	03/2018	04/2018	05/2018	06/2018	07/2018	08/2018
A. Suma plătită (lei)	0	100	200	400	500	400	600
B. Sume plătite cumulative (lei)	0	100	300	700	1200	1600	2200

Astfel, graficul de plăți corespunzător, ca urmare a modificării va fi următorul:

Luna plății	02/2018	03/2018	04/2018	05/2018	06/2018	07/2018	08/2018
C. Suma plătita (lei)	100	200	400	500	400	600	0
D. Sume plătite cumulative (lei)	100	300	700	1200	1600	2200	2200

Sumele plătite "mai repede" sunt calculate prin comparație, pentru fiecare lună, a sumelor plătite cumulative.

Luna	02/2018	03/2018	04/2018	05/2018	06/2018	07/2018	08/2018
E. Sume plătite "mai repede" (lei) (D - B)	100	200	400	500	400	600	0

În final se calculează, pentru fiecare lună în parte, costul creditului evitat, prin aplicarea ratei dobânzii lunare la sumele plătite "mai repede". În exemplu prezentat, rata lunară este 0,7783%.

Luna	02/2018	03/2018	04/2018	05/2018	06/2018	07/2018	08/2018
F. Costul creditului evitat (lei) (E x 0,7783%)	0.7783	1.5566	3.1132	3.8915	3.1132	4.6698	0

Costul total al creditului evitat, adică valoarea modificării, se calculează prin însumarea fiecărei luni: 17,1226 lei.

Astfel, în exemplul prezentat, valoarea monetară a modificării este de 17,12 lei.

5. Exemplu 2: introducerea unor plăți aferente unor materiale sau echipamente aduse pe șantier

Modificarea propusă constă în activarea unei clauze de plată a materialelor sau echipamentelor aduse pe șantier. Concret, se va plăti 80% din prețul unor materiale sau echipamente în certificatul de plată aferent lunii în care aceste materiale sau echipamente sunt aduse pe șantier. Suma astfel plătită va fi dedusă din certificatul de plată aferent lunii în care lucrarea din care materialul sau echipamentul face parte devine plătită în cadrul contractului.

Este considerat următorul exemplu: în luna mai, antreprenorul va aduce pe șantier o pompă, în valoare de 100 lei. Pompa urmează a fi încorporată într-o stație de pompare în valoare de 300 lei și care va fi terminată în luna august. Certificatul de plată aferent lunii x va fi plătit în luna x+2.

Astfel, în conformitate cu prevederile inițiale ale contractului, fluxul de numerar aferent stației de pompare este următorul:

Luna plății	05/2018	06/2018	07/2018	08/2018	09/2018	10/2018
A. Suma plătită (lei)	0	0	0	0	0	300
B. Sume plătite cumulative (lei)	0	0	0	0	0	300

Ca urmare a modificării, suma de 80 de lei (80% din 100 de lei) va fi plătită în luna iulie, în cadrul certificatului de plată aferent lunii mai. Această sumă de 80 de lei va fi dedusă din plata stației de pompare, efectuată în luna octombrie, care nu va mai fi decât în valoare de $300 - 80 = 220$ de lei.

Luna plății	05/2018	06/2018	07/2018	08/2018	09/2018	10/2018
C. Suma plătită (lei)	0	0	80	0	0	220
D. Sume plătite	0	0	80	80	80	300

cumulative (lei)						
---------------------	--	--	--	--	--	--

Sumele plătite "mai repede" sunt calculate prin comparație, pentru fiecare lună, a sumelor plătite cumulative.

Luna	05/2018	06/2018	07/2018	08/2018	09/2018	10/2018
E. Sume plătite "mai repede" (lei) (D - B)	0	0	80	80	80	0

În final se calculează, pentru fiecare lună în parte, costul creditului evitat, prin aplicarea ratei dobânzii lunare la sumele plătite "mai repede". În exemplul prezentat, rata lunară este 0,7783%.

Luna	05/2018	06/2018	07/2018	08/2018	09/2018	10/2018
F. Costul creditului evitat (lei) (E x 0,7783%)	0	0	0.62264	0.62264	0.62264	0

Costul total al creditului evitat, adică valoarea modificării, se calculează prin însumarea fiecărei luni: 1,86792 lei.

Astfel, în exemplul prezentat, valoarea monetară a modificării este de 1,87 lei.

6. Exemplu 3: reducerea sau eliminarea unor valori minime pentru situații de lucrări / certificate de lucrări / facturi

Modificarea propusă constă în eliminarea valorii minime a situației de lucrări / certificatului de plată / facturii pentru ca această situație / certificat / factură să devină plătabil, sau reducerea acestei valori minime.

Este considerat următorul exemplu: în contractul inițial există o prevedere conform căreia un certificat lunar de plată va fi plătabil doar dacă acest certificat are o valoare de cel puțin 300 de lei.

Modificarea propusă constă în renunțarea la această valoare minimă, astfel încât orice certificat de plată să fie plătabil, indiferent de valoarea sa.

Se consideră ca exemplu următoarele certificate de plată, prevăzute în cadrul unui contract pe baza programului de lucru la zi.

Luna plății	05/2018	06/2018	07/2018	08/2018	09/2018	10/2018
Certificate de plată (lei)	150	150	200	200	200	300

În conformitate cu prevederile contractuale inițiale, plățile aferente acestor certificate sunt următoarele:

Luna plății	05/2018	06/2018	07/2018	08/2018	09/2018	10/2018
A. Suma plătită (lei)	0	300	0	400	0	500

B. Sume plătite cumulative (lei)	0	300	300	700	700	1200
----------------------------------	---	-----	-----	-----	-----	------

Ca urmare a modificării, plățile ar fi următoarele.

Luna plății	05/2018	06/2018	07/2018	08/2018	09/2018	10/2018
C. Suma plătită (lei)	150	150	200	200	200	300
D. Sume plătite cumulative (lei)	150	300	500	700	900	1200

Sumele plătite "mai repede" sunt calculate prin comparație, pentru fiecare lună, a sumelor plătite cumulative.

Luna	05/2018	06/2018	07/2018	08/2018	09/2018	10/2018
E. Sume plătite "mai repede" (lei) (D - B)	150	0	200	0	200	0

În final se calculează, pentru fiecare lună în parte, costul creditului evitat, prin aplicarea ratei dobânzii lunare la sumele plătite "mai repede". În exemplu prezentat, rata lunară este 0,7783%.

Luna	05/2018	06/2018	07/2018	08/2018	09/2018	10/2018
F. Costul creditului evitat (lei) (E x 0,7783%)	1.16745	0	1.5566	0	1.5566	0

Costul total al creditului evitat, adică valoarea modificării, se calculează prin însumarea fiecărei luni: 4,28065 lei.

Astfel, în exemplul prezentat, valoarea monetară a modificării este de 4,28 lei.

6. Exemplu 4: plata unor sume contra furnizării unei garanții bancare

Modificarea propusă constă în plata unei sume mai repede decât inițial prevăzut, în schimbul furnizării de către contractant a unei garanții bancare în aceeași valoare ca suma respectivă.

Este considerat următorul exemplu: un contract de lucrări prevede plata a unor sume reținute în valoare de 1000 de lei în luna următoare recepției la terminarea lucrărilor. Recepția la terminarea lucrărilor este prevăzută, în conformitate cu programul de execuție actualizat, pentru luna septembrie.

Modificarea propusă constă în plata sumei reținute în luna mai. În schimb, antreprenorul va furniza beneficiarului o garanție bancară pentru suma de 1000 de lei, valabilă pentru perioada mai - octombrie. Costul garanției bancare este de 0,25% din suma garantată,

pentru fiecare lună de valabilitate a garanției (acest cost este confirmat de banca emițătoare a garanției).

În conformitate cu prevederile contractuale inițiale, plățile aferente sumei reținute sunt următoarele:

Luna plății	05/2018	06/2018	07/2018	08/2018	09/2018	10/2018
A. Suma plătită (lei)	0	0	0	0	0	1000
B. Sume plătite cumulative (lei)	0	0	0	0	0	1000

Ca urmare a modificării, plățile ar fi următoarele.

Luna plății	05/2018	06/2018	07/2018	08/2018	09/2018	10/2018
C. Suma plătită (lei)	1000	0	0	0	0	0
D. Sume plătite cumulative (lei)	1000	1000	1000	1000	1000	0

Sumele plătite "mai repede" sunt calculate prin comparație, pentru fiecare lună, a sumelor plătite cumulative.

Luna	05/2018	06/2018	07/2018	08/2018	09/2018	10/2018
E. Sume plătite "mai repede" (lei) (D - B)	1000	1000	1000	1000	1000	0

Se calculează, pentru fiecare lună în parte, costul creditului evitat, prin aplicarea ratei dobânzii lunare la sumele plătite "mai repede". În exemplu prezentat, rata lunară este 0,7783%.

Luna	05/2018	06/2018	07/2018	08/2018	09/2018	10/2018
F. Costul creditului evitat (lei) (E x 0,7783%)	7,783	7,783	7,783	7,783	7,783	0

Costul total al creditului evitat se calculează prin însumarea fiecărei luni: 38,91 lei.

Totuși, în acest caz, trebui luat în considerare, ca parte a valorii modificării, și costul pe care antreprenorul îl suportă în legătură cu furnizarea garanției bancare. Acest cost este de $1000 \times 0,25\% \times 5 = 12,5$ lei.

Astfel, în exemplul prezentat, valoarea monetară a modificării este de $38,91 - 12,5 = 26,41$ lei.

7. Metodologie generală

Ca urmare a exemplurilor prezentate mai sus, metodologia generală poate fi prezentată astfel:

1. se analizează fluxul de numerar în conformitate cu prevederile contractului inițial,
2. pe această bază, se calculează pentru fiecare lună considerată, sumele plătite în mod cumulativ în conformitate cu contractul inițial,
3. se analizează fluxul de numerar în conformitate cu prevederile contractului modificat,
4. pe această bază, se calculează pentru fiecare lună considerată, sumele plătite în mod cumulativ în conformitate cu modificarea,
5. se calculează, pentru fiecare lună, sumele plătite "mai repede", prin aplicarea formulei: sumele plătite în mod cumulativ conform modificării minus sumele plătite în mod cumulativ conform contractului inițial,
6. se aplică, pentru fiecare lună, la sumele plătite "mai repede" rata lunară de dobândă pentru a stabili costul creditului evitat pentru fiecare lună,
7. se însumează costul creditului pentru toate lunile analizate,
8. se iau în considerare alte costuri sau elemente relevante pentru calculul valorii modificării.

Sunt de notat următoarele elemente:

- analiza se face ex-ante, ca analiză incrementală (comparând situațiile cu și fără modificare),
- analiza se face luând în considerare fluxul de numerar și programul de execuție actualizate la momentul analizei,
- fluxul efectiv de numerar poate fi diferit de cel luat în considerare la analiză, de exemplu dacă ritmul lucrărilor este diferit. Ca regulă generală, fluxul de numerar este o prognoză efectuată la un anumit moment, nu reprezintă o obligație contractuală. Dacă progresul lucrărilor este diferit de cel prevăzut astfel încât fluxul de numerar efectiv este diferit de cel prevăzut, acest fapt nu reprezintă în sine o modificare contractuală.

Pentru a stabili dacă o modificare este substanțială sau nu, valoarea modificării considerate, însumată cu valoarea netă a tuturor modificărilor nesubstanțiale anterioare, va fi comparată cu pragurile valorice stabilite prin legislația în domeniul achizițiilor publice.

06.11.2013	4.00
01.10.2013	4.25
06.08.2013	4.50
02.07.2013	5.00
03.05.2013	5.25
30.03.2012	5.25
03.02.2012	5.50
06.01.2012	5.75
03.11.2011	6.00
05.05.2010	6.25
30.03.2010	6.50
04.02.2010	7.00
06.01.2010	7.50
30.09.2009	8.00
05.08.2009	8.50
01.07.2009	9.00
07.05.2009	9.50
05.02.2009	10.00
01.08.2008	10.25
27.06.2008	10.00
07.05.2008	9.75
26.03.2008	9.50
04.02.2008	9.00
08.01.2008	8.00
01.11.2007	7.50
01.08.2007	7.00
26.06.2007	7.00
03.05.2007	7.25
27.03.2007	7.50
12.02.2007	8.00

